

Första delrapport Uppdrag och struktur för VVG

Vårdsamverkan Västra
Götaland, VVG

2026 06 01

Arbetsgrupp för arbete med VVGs huvuduppgift

Efter genomförd workshop om VVGs uppgift och roll hösten 2025, beslutades att tillsätta arbetsgrupper för att under 2026 arbeta med uppdrag, ärendegång och representation.

En av grupperna fick i uppdrag att ta fram förslag på uppdatering av uppdragshandlingen för VVG

- Tydliggör mandat och ansvar
- Justera representationen i VVG
- Jämför med tidigare uppdrag

Arbetsgruppen skulle ha representation från: Skaraborg (Lotta Hjoberg), vårdsamverkan i Göteborgsområdet (Karolina Wedne Lindberg) och Södra Älvsborg (Charlotte Bliesener Falkenström) samt VästKom (Kristina Lännergren).

Från avsnittet om bakgrund i nuvarande uppdragsbeskrivning

”Från och med 2017 bildas Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) som gemensam ledningsgrupp för huvudmännen för samverkan på länsnivå.

VVG ska främja och stödja utveckling av samverkan på lokal, delregional och länsnivå.

VVG är ett samverkansforum för de 49 kommunerna i Västra Götaland och VGR för övergripande och länsgemensamma strategiska frågor inom området hälso- och sjukvård, omsorg och socialtjänst. ”

VVGs uppdrag och roll

”VVG hanterar frågor som de delregionala vårdssamverkansgrupperna bedömer som länsfrågor samt frågor som huvudmännen via VästKom och VGR:s koncernledning hälso- och sjukvård definierar som länsövergripande frågor. Beredning till VVG görs av VästKom och VGR:s koncernledning som gemensamt sorterar vilka frågor som ska hanteras av VVG samt vilka frågor som är mer av partskaraktär.

Framtagandet av avtal och överenskommelser mellan huvudmännen ligger inte inom ansvarsområdet för VVG utan hanteras av huvudmännen via VästKom och VGR:s koncernledning.

VVG har dessutom en nyckelfunktion för det viktiga arbetet med implementering, tillämpning och uppföljning av avtal och överenskommelser som tecknas mellan huvudmännen.”

”VVGs uppdrag

1. Uppmärksamma och värdera länsgemensamma behov av nya utvecklingssatsningar och samverkanslösningar
2. A) Utveckla samverkan för hållbara stödstrukturer för 2B) gemensamt kunskapsstöd och kunskapsutveckling
3. Ta emot statliga kunskapsstöd (nationella riktlinjer och vårdprogram) för ställningstagande om hantering, exempelvis utvecklingsarbete av länsgemensamma riktlinjer och fördelning av nationella satsningar som rör såväl VGR som kommunerna.
4. Samverka inom långsiktiga strategiska områden för bästa möjliga utnyttjande av gemensamma resurser till nytta för länets invånare. ex. e-hälsa, kompetensförsörjning, kompetensutveckling.”

Uppgifter, fortsättning

”VVG är ett samverksansforum där det är eftersträvansvärt att ställningstaganden görs i konsensus.

De ställningstaganden i VVG som blir vägledande eller rekommenderande för de 49 kommunerna och VGR, ska beredas för hantering i det politiska samrådet mellan VästKom och Västra Götalandsregionen. ”

Arbetsgruppens arbete

Förslag justerad inledning

Arbetsgruppen har hittills genomfört sex digitala och ett fysiskt arbetsmöte. Gruppen har gått igenom uppdragshandlingen systematiskt från början till slut och genomfört omvärldsbevakning mot region Jönköping, Stockholm, Kalmar och Skåne. En första generell reflektion är att det saknas röda trådar som finns i andra regioner

Arbetsgruppen förordar därför att det görs en tydligare koppling till de styrande dokument som parterna kommit överens om, d v s

Färdplan – läns-gemensam strategi för en god och nära vård, som kan ses både som en vision och målbild och

Hälso- och sjukvårdsavtalet med tillhörande underavtal/överenskommelser

Övriga läns-gemensamma styrdokument

Koppling till politiken

Trots att det står i nuvarande uppdragsbeskrivning att ”De ställningstaganden i VVG som blir vägledande eller rekommenderande för de 49 kommunerna och VGR, ska beredas för hantering i det politiska samrådet mellan VästKom och Västra Götalandsregionen”, så finns ingen självklar styrningslänk mellan VVG och SRO. Dessutom saknar SRO en formell uppdragshandling, vilket den 19 mars i år har lämnats som uppdrag till tjänstepersonerna.

Arbetsgruppen förordar att det formaliseras genom följande förslag till formulering:

Det politiska samrådsorganet SRO rekommenderar de 50 huvudmännen, dvs länets 49 kommuner och Västra Götalandsregionen, att ställa sig bakom och var för sig anta länsövergripande avtal, överenskommelser och styrdokument av principiell karaktär.

Arbetsgruppen ser en fördel i om de politiska representanterna i SRO har en koppling till delregional vårdsamverkan.

Förslag: VVG har till uppgift att

- Hantera länsgemensamma behov* av samverkanslösningar eller utvecklingsåtgärder för de processer som identifieras företrädesvis i gemensamma avtal eller överenskommelser.
- Ta emot statliga kunskapsstöd (nationella riktlinjer, vårdprogram) och vid behov omhänderta dem på länsnivå eller vid ett nationellt uppdrag att ta fram en länsgemensam överenskommelse, riktlinje eller avtal.
- Vid behov bidra med ”ramsättande” underlag, presentationer och kunskapsstöd som stöd för delregional och lokal implementering av länsgemensamma avtal, överenskommelser, riktlinjer och andra styrdokument.

*) Behov kan komma från delregional och länsgemensam vårdsamverkan, huvudmännen genom VästKom och VGR samt SRO

NULÄGE

1. Uppmärksamma och värdera länsgemensamma behov av nya utvecklingssatsningar och samverkanslösningar
2. A) Utveckla samverkan för hållbara stödstrukturer för 2B) gemensamt kunskapsstöd och kunskapsutveckling
3. Ta emot statliga kunskapsstöd (nationella riktlinjer och vårdprogram) för ställningstagande om hantering, exempelvis utvecklingsarbete av länsgemensamma riktlinjer och fördelning av nationella satsningar som rör såväl VGR som kommunerna.
4. Samverka inom långsiktiga strategiska områden för bästa möjliga utnyttjande av gemensamma resurser till nytta för länets invånare. ex. e-hälsa, kompetensförsörjning, kompetensutveckling.

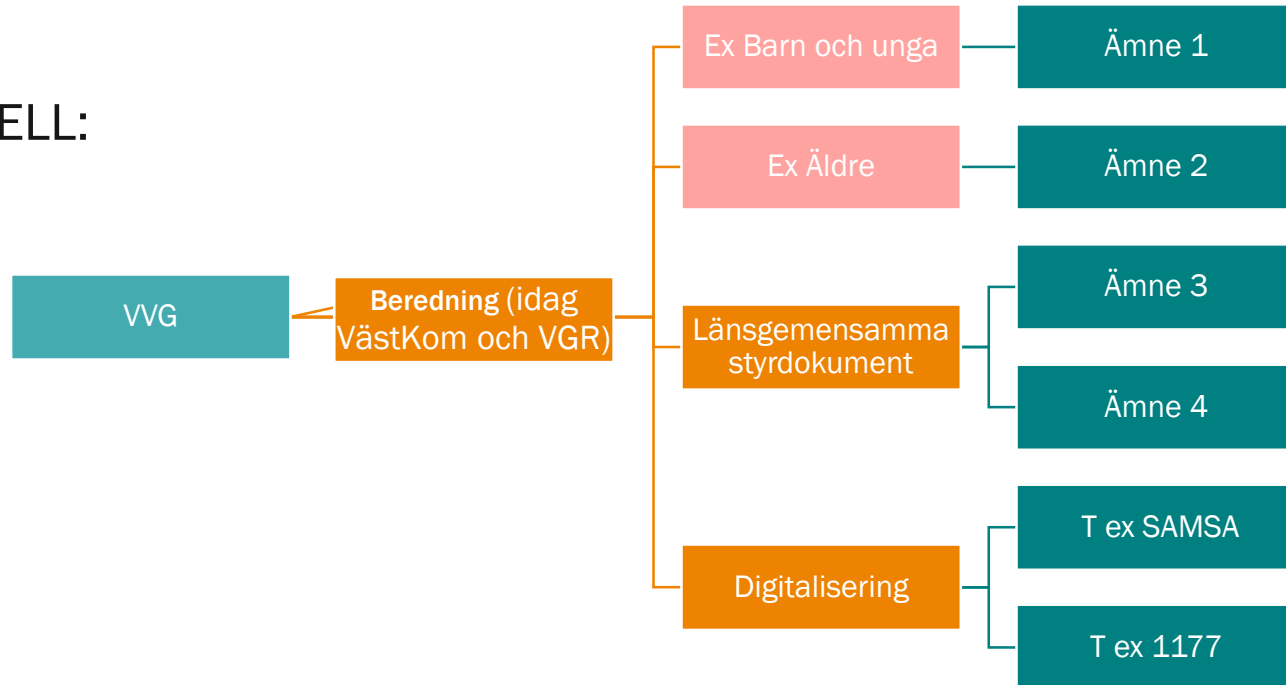
FRAMÅT

- **Samordna länsgemensamma behov**
Hantera behov av samverkanslösningar och utvecklingsinsatser som företrädesvis identifieras i gemensamma avtal eller överenskommelser.
- **Ta emot statliga kunskapsstöd** (nationella riktlinjer, vårdprogram) och vid behov omhänderta dem på länsnivå eller i ett nationellt uppdrag att ta fram en länsgemensam överenskommelse, riktlinje eller avtal.
- **Stödja delregional och lokal nivå**
Vid behov bidra med underlag, presentationer och kunskapsstöd som stöd för implementering/tillämpning av gemensamma avtal, överenskommelser och riktlinjer.

Nya grupperingar behövs?

Många andra regionala samverkansstrukturer har beredningsgrupper eller utskott. Hos oss i VGR åker frågan direkt upp från t ex en arbetsgrupp för ett styrdokument till VVG för ställningstagande. Arbetsgruppen föreslår inrättande av råd/utskott.

TANKEMODELL:

Delregional vårdssamverkans roll i förhållande till VVG

Lokal vårdssamverkan utgör den verksamhetsnära stödstrukturen. Dessa samverkar genom sex delregionala vårdssamverkansområden som har representation i VVG. VVG är ett forum för samverkan på länsnivå.

Delregional vårdssamverkan samordnar frågor i underliggande råd/utskott till VVG. Utskotten har till uppgift att

- Bereda, konsekvensbedöma och förankra ärenden delregionalt inom sitt respektive uppgiftsområde innan dessa förs vidare till VVG.
- Två av råden/utskotten är permanenta, *Länsgemensamma styrdokument ("Riktlinjens vänner")* och *Digitaliseringsutskottet*. Övriga råd/utskott tillsätts och bemannas vid behov efter överenskommen uppdragshandling och uppdragen utvärderas regelbundet.

Hantering av processer/processmandat

Behov och/eller ärenden kan initieras från delregional vårdsamverkan eller från någon av huvudmännen (VGR eller kommunerna genom VästKom). Ärenden kan också komma från SRO

1. Processmandat Läns gemensamma styrdokument ("Riktlinjens vänner")
 - Vård av riktlinjer; aktualisera, stödja implementering, följa upp
2. Processmandat Digitaliseringsutskottet
 - Hantera Förvaltningsplan SHVO årligen
 - Bereda och intresseundersöka förslag till nya digitala lösningar
3. Processmandat tillfälliga utskott
Hanterar aktuella frågor som t ex:
 - Samsjuklighet och psykisk hälsa
 - VVGs egna arbetsformer
 - Uppföljning (efter tydliggörande av vad som ska följas upp på länsnivå)

Förslag till arbete med styrdokument

När samtliga parter antagit det nya HOS-avtalet behöver ett arbete med styrande och stödjande dokument påbörjas. De är idag ca 40 till antalet och flera behöver uppdateras eller möjligen beslut om upphörande.

I förslaget ligger ett permanent råd/utskott för styrdokument som har till uppgift att stödja sakspecifika arbetsgrupper med t ex mallar, aktualisering, publicering på gemensam vårdsamverkansyta, uppföljning et c. Det föreslås att det rådets första uppgift blir att gå igenom och föreslå vilka styrdokument som ska behållas och vilka som skulle kunna avvecklas.

Det förekommer att ett länsgemensamt styrdokument upprepar skrivningar som redan finns i lagtext eller andra avtal. För att minska omfattningen på en del styrdokument föreslås att pröva om kortfattade länsgemensamma skrivningar kan ersätta ett fullödigt styrdokument på länsnivå.

Sakmandat

VVG kan genom ställningstaganden rekommendera huvudmännen att anta riktlinjer, följa processer eller arbetssätt inom området hälso- och sjukvård, omsorg och **den del av socialtjänsten som angränsar till hälso- och sjukvård.**

Mandatet är rådgivande, men mer kraftfulla rekommendationer från VVG efterfrågas, även om grupperingen inte kan besluta.

Förväntningar på ledamöter

Tillgänglighet och transparens ska prägla VVG:s arbete.

- Läns gemensam beredningsgrupp ansvar tillsammans med ordförande och vice ordförande för agendasammansättning
- Underliggande utskott ("Riktlinjens vänner", Digitalisering och tillfälliga utskott) ansvarar för ärendeberedning, delregional förankring, implementering och uppföljning.
- Delregionala vårdsamverkansrepresentanter ansvar för återkoppling till egna strukturer och för att kalla ersättare vid egen frånvaro.
- Representanterna i VVG har ett ansvar för att på delregional nivå sprida information och förankra de ställningstaganden som gjorts inom VVG.
- Läns gemensamma funktioner för administration och kommunikation deltar i sammanträdena och ansvarar för kallelser, lokalbokningar vid fysiska möten, mötesanteckningar och publicering på vårdsamverkans hemsida.
- Följsamhet till fattade ställningstaganden/beslut förväntas

Särskilda frågor som
arbetsgruppen brottats med

Att diskutera

- Är VVG ett samverkansforum eller en ledningsgrupp?
Eftersom ett samverkansforum inte kan fatta beslut för andras räkning, föreslås en tydlig ärendegång där förslag i en första omgång INFORMERAS om för förankring på delregionala nivå för att nästa gång återkomma för BESLUT/STÄLLNINGSTAGANDE på länsnivå, där parterna ställt sig bakom förslaget.
- Behövs gränsdragning mot socialtjänst: **den del av socialtjänsten som angränsar till hälso- och sjukvård?**
- Behövs ett förtydligande avseende elevhälsa och medicinska insatser i skola/förskola?
Jfr med nya Hälso- och sjukvårdsavtalet där det tydligt står att elevhälsan inte omfattas av avtalet.

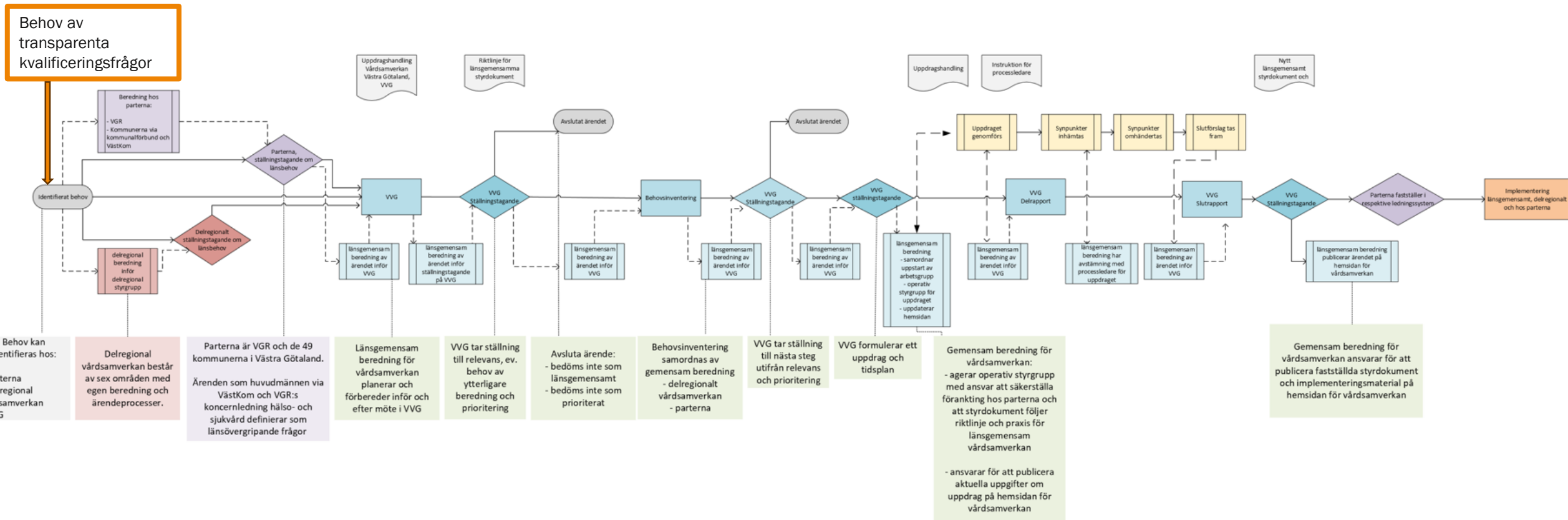
Fler frågor att diskutera

När är vi parter och när samverkar vi? Förtydligade underlag för ställningstagande möjliggör att det första mötet är ett informationsmöte och nästa möte är ett beslutsmöte. Pröva en struktur där det förekommer möten där man BARA beslutar om lagt förslag efter förankring?

Delregionala processtöd bör ha några uppgifter som är gemensamma för alla.

Behöver alla frågor alltid beslutas i konsensus?

Ärende- och beredningsprocess VVG

Grund för kvalificering för frågor till VVG?

Så här står det i Färdplan - läns gemensam strategi för god och nära vård: "Följande politiska prioritering ska vara vägledande i framtagandet av färdplanen och Hälso- och sjukvårdsavtalet:

1. Vad blir bäst för brukaren/patienten?
 2. Vad är bästa sättet att använda våra skattemedel ur ett samhälls-/invånarperspektiv?*
 3. Behöver vi ny överenskommelser eller avtal för att stödja detta förslag? "
- Om ja och av principiell karaktär, går frågan till SRO för att få ett uppdrag.
 - Om det redan finns ett avtal/överenskommelse som behöver förtydligas i en läns gemensam riktlinje eller behov av systemstöd, eller om frågan inte är av principiell karaktär, blir det en VVG-fråga.

*) en svår fråga!